Undersökning av betydande miljöpåverkan i detaljplan

Planens konsekvenser har bedömts utifrån miljöpåverkan stor, liten eller ingen. Stor miljöpåverkan redovisas med ett S, liten med ett L och ingen med ett streck. Checklistan är indelad i två delar. Först beskrivs platsen och dess omgivning samt hur den kan komma att påverka planområdet, om där finns betydande störningar idag (1). Därefter görs en konsekvensanalys för att visa den påverkan och de störningar som kan uppstå som en följd av genomförandet av planen (2). Kategorierna från och med *Lagenligt skyddad natur* till och med *Hushållning med naturresurser* utgör Ekosystemtjänster, och ligger till grund för bedömning om kompensationsåtgärder kan bli aktuellt.

1. Platsen och omgivningens påverkan på planområdet

Befintliga störningar på platsen (S)
Utsläpp till luft och vatten, vibrationer, buller, risker, farligt gods, radon, markföroreningar, översvämning, ljusförhållanden, lokalklimat, störande verksamheter, elektromagnetiska fält osv.

Planområdet ligger mitt i centrala Borås. Genom planområdet går riksväg 40 som påverkar med luftföroreningar, buller samt risk kopplat till farligt gods. I utkanten av planområdet sträcker sig Viskan som påverkar området med eventuell översvämningsrisk samt sämre geotekniska markförhållanden

Den befintliga miljön består av markparkeringsytor, grönytor och kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Parkering och tidigare industri kan innebära markföroreningar i området.

2. Planens konsekvenser – påverkan på platsen och omgivningen

Stadsbild/Landskapsbild (L)
Struktur, dominans, helhet eller uppdelat/fragmenterat, skala, synfält

Planen innebär bland annat bebyggelse på ytor som idag består av markparkeringar. Planen kommer att ha stor, men positiv, inverkan på stadsbilden. Arkitektur och gestaltning är viktiga frågor under planarbetet.

Trafik och kommunikation (L)
Trafiksituation, trafikmängd och flöden, riksintresse för väg, järnväg, kommunikation

Planen kommer att innebära en ökad belastning på omkringliggande vägnät. Kommunen har tagit med beräknad ökad belastning i utredningar för närliggande mot Annelundsmotet och Nabbamotet. Planens genomförande kommer att bidra med pengar till ombyggnad av Nabbamotet. Riksintressen påverkas inte negativt av planen.

Säkerhet
Säkerhet explosionsrisk, farliga transporter, olycksrisk, synergieffekter, elektromagnetiska fält. Verksamheter som medför risk för och har skyddsavstånd.

Genom planområdet går riksväg 40 som bland annat innebär risk kopplat till farligt gods. Utgångspunkt är att känslig markanvändning placeras i skyddade lägen medan mindre känslig verksamhet placeras närmast riskkällan. Längs riksväg 40 finns befintliga byggnader som har ett kulturhistoriskt värde och som redan idag används för bland annat kontor. Dessa byggnader ska vara kvar och användas på liknande sätt.

Planen innebär en utveckling av befintlig gångbro över riksvägen. Planen ska ta hänsyn till och genomföras i enlighet med Trafikverkets säkerhetsregler för broar.

Planen i sig innebär ingen utökning av säkerhetsrisker.

Markmiljö och geologi (L)
Finns det risk för föroreningar, risk för sättningar ras eller skred. Kan planen medföra skada av geologisk formation, sediment, rullstensås, drumlin område, översvämning etcetera.

Parkering och tidigare industri kan innebära markföroreningar i området. Genom exploatering kan dessa föroreningar tas om hand.

Längs Viskan kan de geotekniska förhållandena vara sämre. I övrigt bedöms planområdet ha god bärighet.

Miljömål som påverkas (L)
Till exempel god bebyggd miljö, frisk luft, begränsad klimatpåverkan, grundvatten av god kvalitet och så vidare.

Miljömålen om en god bebyggd miljö samt begränsad klimatpåverkan påverkas positivt av planen. Planen innebär förtätning i ett centralt läge vilket innebär ett effektivt markutnyttjande och att fler människor bosätter sig i närheten av kollektivtrafik. Övriga miljömål påverkas varken negativt eller positivt av planen.

Miljökvalitetsnormer (-)
Miljökvalitetsnormer för luft, buller och vatten.

Miljökvalitetsnormerna för luft, buller och vatten påverkas inte negativt av planförslaget. Däremot kan MKN för vatten påverkas positivt i och med sanering av planområdet och MKN för buller påverkas positivt i och med sannolikt uppförande av bullerskärmar längs riksväg 40.

Lagenligt skyddad natur (L)

Naturreservat, riksintresse för natur, friluftsliv, natura 2000, biotopskydd, fridlysta arter, strandskydd, och så vidare.

I området finns biotopskyddade alléer som påverkas av planförslaget.

Strandskyddet bedöms inte påverkas negativt i samband med ett upphävande då passager längs Viskan inte förhindras. Planen möjliggör passager längs Viskan som i dagsläget är stängda för allmänheten.

Biologisk mångfald (L)
Annan värdefull natur; variation av biotoper och livsmiljöer, t.ex. ekologisk känslighet (mossmarker och våtmarker), gamla/grova träd eller höga naturvärden (utan lagskydd). Fragmentering av sammanhängande grönstruktur (spridningsvägar)? Påverkas pollinering?

Längs Viskan finns värdefull växtlighet. Planens avsikt är att bevara delar av denna växtlighet för att främja biologisk mångfald.

Genom planområdet möjliggörs för nya parksträckningar som påverkar biologisk mångfald positivt.

Rekreation och kulturlandskap (L)
Tillgång/närhet till grönområden med rofyllda naturmiljöer, idrottsaktiviteter, naturpedagogik, och mötesplatser. Riksintresse för kulturminnesvård, byggnadsminne eller fornminne. Kulturhistorisk betydelse (historia, identitet, religion).

Detaljplanens föreslagna användning ger inte upphov till några störningar eller betydande förluster. Genom planområdet möjliggörs för nya parksträckningar som påverkar rekreationsmöjligheter och närhet till grönområden positivt.

I området finns flera befintliga byggnader som är kulturhistoriskt värdefulla. Planen innebär att de flesta av dessa byggnader bevaras och skyddas med skyddsbestämmelser.

Klimatanpassning (-)
Platsens förmåga att erbjuda: bullerdämpning, dagvattenhantering, temperaturreglering, vindskydd, skuggbildning, solexponering, luftrening, koldioxidinlagring? Medför exploateringen negativa luftströmmar, ökat buller, försämrade ljusförhållanden, störande vibrationer, vatten- och luft-föroreningar?

Detaljplanens föreslagna användning ger inte upphov till några störningar.

Längs Riksväg 40 är luftkvaliteten redan idag sämre än i andra delar av staden. Planen bedöms inte ha någon ytterligare negativ inverkan på luftkvaliteten.

En liten del av planområdets nordöstra hörn beräknas vid ett högsta flöde svämmas över. För området föreligger liten risk för översvämning då Viskan har hög vattenhastighet.

För befintlig bebyggelse längs Viskan med kulturhistoriska värden kan utrymning ske bort från Viskan vid en eventuell översvämning.

Dagvatten kan hanteras inom planområdet.

Hushållning med naturresurser (-)
Nyttjandet av ändliga naturresurser, till exempel exploatering av oersättlig jordbruksmark? Leder planens genomförande till alstring av avfall eller föroreningar? Påverkas platsens förmåga att erbjuda matproduktion (odling och biodling) och färskvatten?

Planen innebär hushållning av resurser då redan i anspråkstagen mark förtätas i ett centralt läge. Marken tillgängliggörs för allmänheten vilket ger mer ytor för invånare i Borås att röra sig, arbeta och bo.

På området finns inga övriga naturresurser att beakta.

Sammanfattande bedömning

En undersökning avseende betydande miljöpåverkan har gjorts. Inom planområdet möjliggörs kontor, bostäder, centrum, gator och park. Befintliga risker inom området hanteras med hjälp av lämplig användning tillsammans med planbestämmelser. Den påverkan detaljplanens genomförande innebär för miljö, hälsa och hushållning redovisas i planbeskrivningen.

Slutsatsen är att miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning, MKB, inte erfordras.

Undersökningen av betydande miljöpåverkan har kommit fram till att det är viktigt att belysa följande frågor i detaljplanen

- Geoteknik och markmiljö

- Risker kopplat till farligt gods
- Buller
- Trafiksäkerhet och kapacitet
- Dagvatten, skyfall och översvämning
- Biotopskyddade alléer

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN

Felix Lorentzon
Planarkitekt

Michaela Kleman
Plan- och bygglovschef